

Asia: VN/6525/2019

Lausuntopyyntö kevyemmän tarkastuksen käyttöönottoa valmistelleen työryhmän mietinnöstä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Asianajajaliitto kiinnittää huomiota siihen, että työryhmän mietinnön mukaan jää epäselväksi, syntyykö kevennetystä tarkastuksesta tavoiteltua kustannussäästöä ja hallinnollisen taakan kevennystä yrityksille. Esimerkiksi ehdotuksen mukaan yleisluonteiseen tarkastukseen kuuluu Verohallinnolle ilmoitettujen tietojen tarkastaminen, joka voi olla hyvin työlästä.

Edelleen mietinnössä jää epäselväksi, ovatko yleisluonteisen tarkastuksen hyödyt sen mahdollisia haittoja suuremmat. Herää esimerkiksi kysymys siitä, pystyvätkö näiden mikroyritysten omistajat ja johto päätöshetkellä arvioimaan, tarvitaanko yhtiössä tavallinen vai yleisluonteinen tarkastus vai tarvitsevatko he jo siinä vaiheessa ulkopuolista apua esimerkiksi tutkimaan yhtiön sopimuksia tai muita velvoitteita. Luonnoksessa hallituksen esitykseksi todetaan päätöksenteon kohdalla seuraavaa: ”Ennen päätöstä yleisluonteisesta tarkastuksesta kuuluisi yleiseen huolellisuusveloitteeseen arvioida ensinnäkin, onko tilintarkastusta kevyempi varmennusmuoto soveltamisalan valossa mahdollinen, ja toiseksi yhteisön ja sen osakkaiden/jäsenten edun mukainen, ottaen huomioon yhteisön toiminnan luonne, omistusrakenne, sidosryhmien asettamat vaatimukset (kuten rahoittajat ja sopimuskumppanit) ja tulevat kehityssuunnitelmat. Tätä arviointia olisi syytä tehdä vuosittain, vaikka päätös olisi voimassa toistaiseksi. Mikäli päätös olisi tehty soveltamisalan tai yhtiön edun vastaisesti, voisi sitä moittia yhteisöläinsäädännön mahdollistamalla perusteilla normaaliin tapaan.” Ymmärtävätkö mikroyritysten johto ja omistajat tätä todellisuudessa pohtia ja muistavatko tehdä pohdinnan vuosittain? Tästä herää kysymys siitä, saako soveltamisalan säädetyksi niin selkeäksi, ettei harkintaa tarvitse tehdä vaan jos kriteerit täyttyvät niin jälkikäteen ei voida väittää, että päätöstä ei olisi tehty huolellisesti.

Sinänsä Suomen Asianajajaliitto katsoo, että tilintarkastus palvelee yhtiön omistajakunnan lisäksi myös yleistä etua ja siten yleisluonteinen tarkastus on parempi kuin ettei tilintarkastusta järjestettäisi lainkaan. Kriteerien ja tarkastuksen sisällön tulee kuitenkin olla niin selkeät, ettei niihin

jää harkintavaltaa ja lopputuloksena on oikeasti kustannusten säästö ja hallinnollisen taakan keventyminen. Muussa tapauksessa on selkeämpää, että on vain yksi tilintarkastuksen muoto.

Toivonen Milla
Suomen Asianajajaliitto - Hanna Räihä-Mäntyharju, Asianajajaliiton
puheenjohtaja